

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “ศักยภาพการจัดการของกลุ่มแม่บ้านแปรรูปมันฝรั่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว และกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย และเพื่อศึกษาถึงเงื่อนไขที่เป็นศักยภาพ และข้อจำกัดในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัวและกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยผู้วิจัยได้จัดเก็บรวบรวมและสำรวจข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำมาประมวลผลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผล

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงขอสรุปผลการวิจัย ซึ่งแยกได้ 2 หัวข้อ คือ

5.1.1 การจัดการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว และกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย

5.2.2 ศักยภาพ และข้อจำกัดในการดำเนินงาน ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัวและกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย
ซึ่งสามารถสรุปได้ตามกลุ่ม ดังนี้

5.1.1 การจัดการกลุ่ม

1) การจัดการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเจดีย์แม่ครัว รวมกลุ่มกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ และเพิ่มมูลค่าผลผลิตมันฝรั่งให้สมาชิกมีรายได้เสริม มีสมาชิก 43 คน โดยสมาชิกมีส่วนร่วมการลงทุน เป็นหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท จำนวน 715 หุ้น รวมเป็นเงิน จำนวนเงิน 71,500 บาท มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการการจัดการงานของกลุ่ม ให้ได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน ได้แบ่งแยกเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในการทำงานที่ เช่น เลขานุการ ทรัพย์สินกิต ผลิต ควบคุมคุณภาพ ทั้งนี้ กลุ่มได้ให้ความไว้วางใจมอบหมายผู้นำกลุ่มให้ทำหน้าที่ประธานกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ตัดสินใจในกรณีที่กลุ่มไม่สามารถตัดสินใจ และจะร่วมรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มในการตัดสินใจการจัดการของกลุ่มให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

การจัดการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ประธานซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เป็นสมาชิกซึ่งจะลงความเห็นและเสนอให้เป็น ประธานเพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการจัดตั้ง คณะกรรมการของกลุ่ม ในการกำหนดนโยบายแนวทางในการแก้ปัญหา

ของกลุ่มแปรรูปมันฝรั่ง รวมไปถึงการผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มการแก้ปัญหาของกลุ่มการผลิตและจัดจำหน่ายจะอาศัยแรงงานที่มาจากสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน ทั้งสิ้น

การจัดการบุคลากร

ผู้นำมีความสามารถในการจัดการกลุ่มซึ่งก็คือ ผู้ริเริ่ม นางบัวคำ วิชาษา และกลุ่มมีแนวคิดในการพัฒนาความรู้โดยขอเข้ารับการศึกษาอบรมจากศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์ที่ 5 สหกรณ์นิคมสันทราย และ เห็นได้ว่ากลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มทั้งด้านบุคคล นับเป็นการจัดการกลุ่มด้านบุคคล ในการเพิ่มพูนความรู้ทางการแปรรูปในแม่บ้านเกษตรกร

การจัดการทุน

นางบัวคำ วิชาษา ผู้นำกลุ่มได้ขอรับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งประสบความสำเร็จได้รับการสนับสนุนเป็นอัตรากึ่งเงินทุนหมุนเวียน และร่วมหุ้นสมาชิกกลุ่มเป็นเงินจำนวน 71,500 บาท โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ผู้นำ และกลุ่มนำโครงการขอรับการสนับสนุน ในด้าน เงินทุนและเครื่องจักรที่ใช้ในการแปรรูป จะเห็นได้ว่ากลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ

การจัดการวัตถุดิบ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ได้จัดการวัตถุดิบในระยะแรก ด้วยการจัดหาวัตถุดิบเพื่อผลิตหลังฤดูการปลูกมันฝรั่ง ด้วยการซื้อวัตถุดิบ ไว้เฉพาะเพียงในการแปรรูป 2-3 เดือน เป็นการป้องกันการเน่าเสียของวัตถุดิบ และต่อมามีการจัดหาวัตถุดิบไว้แล้วนำฝากไว้ห้องเย็นของเอกชน ที่ประชุมเห็นด้วย เพื่อให้การแปรรูป และวัตถุดิบ ที่ต้องการใช้ใน ช่วงเทศกาลต่าง ๆ

การจัดการแปรรูป

การจัดการแปรรูปมันฝรั่ง กลุ่มได้อาศัยการแปรรูปโดยอาศัยแรงงานในการแปรรูปในทุกๆ ขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็น การนำหัวมันฝรั่งมาปอกเปลือก แล้วนำมาหั่นเป็นแผ่นแล้วนำไปทอด นำมาพักให้สะเด็ดน้ำมัน ก่อนนำไปปรุงรสแล้วบรรจุถุง ต่อมาได้รับการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการแปรรูปจากทางส่วนราชการที่ทางกลุ่มได้ขอรับการสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็น เครื่องปอกและจัดผิวมันฝรั่ง เครื่องอบมันฝรั่งหลังทอด เครื่องหั่นมันฝรั่ง เครื่องบรรจุถุง เครื่องวัดอุณหภูมิน้ำมัน ซึ่งเป็นอุปกรณ์ ที่ช่วยให้ทางกลุ่มลดต้นทุนในการผลิต และความสามารถในการแปรรูปเพิ่มมากขึ้น

การจัดการตลาด

การจัดการตลาด เริ่มที่กลุ่มอาชีพสมาชิกกลุ่มในการจำหน่ายสินค้า โดยนำไปส่งตามร้านค้าในชุมชนและโรงเรียน ออกแสดงสินค้าตามงานต่างๆ ในรูปของกลุ่ม สมาชิกจะมีส่วนร่วมและเพิ่มการขายส่งให้แก่พ่อค้าขายส่ง และพ่อค้าขายปลีกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย ในการแก้ปัญหาของกลุ่มในด้านการตลาดอยู่เสมอเนื่องจากในช่วงแรกทางกลุ่มจำเป็นต้องจำหน่ายสินค้าของทางกลุ่มเพื่อจะมีเงินหมุนเวียนมาดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง

2) การจัดการกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย

กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย ก่อตั้งขึ้นจากความต้องการที่จะแก้ปัญหาในเรื่องราคามันฝรั่งให้แก่สมาชิกของสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด จากการที่สหกรณ์ได้ทำการทดลองตลาดโดยการจำหน่ายสินค้ามันฝรั่งแปรรูปประสบผลเป็นที่น่าพอใจทำให้ คณะกรรมการสหกรณ์นิคมสันทราย มีมติให้ก่อตั้งกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย ขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ. 2543 เพื่อทำการแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบ โดยใช้ชื่อ ตราสินค้า “อาลู” ต่อมาทางกลุ่มประสบปัญหาเรื่องการจัดการทำให้ปิดกิจการลงไปในช่วงปี พ.ศ. 2545

การจัดการบุคคล กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย พัฒนามาจากสภาพปัญหาของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจริญแม่ครัว สหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด จึงได้ก่อตั้งขึ้น โดยมีตัวแทนจากตำบลต่าง ๆ เข้ามาร่วมกันในการจัดจ้างผู้จัดการโรงงาน โดยคณะกรรมการกลุ่มเป็นผู้ว่าจ้างคณะทำงานแบ่งหน้าที่การทำงาน มีลักษณะการจัดการเหมือนบริษัท

การจัดการทุน กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยสหกรณ์นิคมสันทราย ได้จัดสรรเงินทุนปรับปรุงให้มีสถานที่ในการแปรรูป จัดซื้อเครื่องจักรที่จำเป็นในการผลิตและให้ทุนดำเนินการสร้างโรงงานเพื่อให้การแปรรูปมีความคล่องตัว ซึ่งในการจัดการเรื่องทุนทางกลุ่มได้ลงทุนในรูปแบบสินทรัพย์ถาวรเสียมากซึ่งจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการคืนทุน

การจัดการวัตถุดิบ กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยผู้รับผิดชอบหน้าที่การผลิตจะจัดหาวัตถุดิบ เพื่อให้โรงงานสามารถทำการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง และมีการจัดเก็บวัตถุดิบการผลิตฝากห้องเย็นเพื่อรอการผลิตนอกฤดูการปลูกมันฝรั่ง จะเห็นได้จากการผลิตที่ต่อเนื่อง

การจัดการแปรรูป กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด เริ่มดำเนินการด้วยการลงทุนเครื่องจักรในการแปรรูป ด้วยแนวคิดการจัดการในรูปแบบธุรกิจ ทำให้ มีเป้าหมายเข้าสู่ตลาดระดับบน หรือตลาดที่ภาคเอกชนแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบจำหน่าย และเพิ่มความสามารถในการผลิตให้มากยิ่งขึ้น

การจัดการตลาด กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด ดำเนินการจัดการของผู้จัดการที่คณะกรรมการจัดจ้าง ได้เป็นผู้วางแผนการตลาดเสนอที่ประชุม

ด้วยการให้สินเชื่อแก่ร้านค้า มีตัวแทนจำหน่าย มีการกำหนดรางวัลตอบแทนการใช้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ มีแนวทางการจัดการตลาด ในรูปแบบที่หน่วยเอกชนทั่วไป ดำเนินการอยู่ แล้วยังเพิ่มผลตอบแทนให้แก่ตัวแทนจำหน่าย

5.2.2 ศักยภาพ และข้อจำกัดในการดำเนินงาน ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัวและกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย

1) ศักยภาพ และข้อจำกัดกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

ศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

จากการวิจัยศักยภาพการจัดการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปมันฝรั่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสามารถแยกได้ตามกลุ่ม ดังนี้

1) การมีส่วนร่วม การรวมตัวของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว มีความสมบูรณ์ของการยอมรับผู้นำกลุ่มค่อนข้างสูง การจัดการ การตัดสินใจของกลุ่มจึงได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี ประสิทธิภาพการแปรรูปที่ทำให้กลุ่มมีกำลังที่สามารถนำพาให้การแปรรูปของกลุ่มได้รับการยอมรับในอนาคตต่อ

2) ผู้นำ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว มีลักษณะมุ่งคนมุ่งงาน ได้รับการยอมรับจากสมาชิกกลุ่มมี ความน่าเชื่อถือ และความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ ทั้งของตนเองและสมาชิกกลุ่มเพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินงานอยู่ได้

3) เป้าหมาย ของกลุ่มอยู่ในตลาดระดับท้องถิ่น กลุ่มได้รับโอกาสในการออกร้านในงานกิจกรรมของท้องถิ่น กลุ่มยังอาศัยสมาชิกในการกระจายสินค้าของกลุ่ม การขายตรงไปยังพ่อค้าขายปลีก การกระจายสินค้าไปตามโรงเรียน อำเภอ สถานที่จำหน่ายสินค้าของตำบลต่างๆ การสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีอาชีพเสริม เพิ่มรายได้แก่เกษตรกร นั้นตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกลุ่มได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งในรูปแบบทรัพย์สินและเงินทุน

4) ประเมินผล ผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว มุ่งในระดับท้องถิ่น และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เห็นได้ จากสินค้าได้รับการคัดเลือกจากคณะอนุ กรรมการ การหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ให้มันฝรั่งแปรรูปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัวเป็นสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของตำบลแม่แฝกใหม่ สินค้าได้รับรองจากคณะกรรมการอาหารและยา หมายเลข อ.ย. 50-2 05543-2-0001 และได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข ในการประกวดสุขภาพลักษณะสถานที่ผลิตอาหารแปรรูปในชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2545

ข้อจำกัดกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

การจัดการกลุ่มแปรรูปมันฝรั่งของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ผู้วิจัยได้แยกประเด็น ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ดังนี้

1. ในด้านบุคคล (Man) เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ด้านการจัดการองค์กร จึงมีข้อจำกัดในเรื่องของกำลังคน ความรู้ ทักษะในการแปรรูปและการจัดการของสมาชิกภายในกลุ่ม

2. ในด้านวัตถุดิบ (Material) การเก็บรักษาหัวมันฝรั่งดิบ ซึ่งต้องนำหัวมันไปฝากที่ห้องเย็นก็ทำให้ต้นทุนของกลุ่มสูงขึ้น หัวมันฝรั่งของทางกลุ่มก็ส่งเก็บรักษาไม่มากนัก และการควบคุมอุณหภูมิห้องเย็นไม่เหมาะสมกับหัวมันฝรั่งมากนักทำให้เมื่อนำหัวมันฝรั่งมาทอดมักจะเกิดการสูญเสียระหว่าง

3. ด้านการแปรรูป การแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบ ปูรุกรสเริ่ม โดยอาศัยวิธีการทอดปกติทั่วไป ได้คุณภาพไม่สม่ำเสมอ ต้องอาศัยคนที่มีความชำนาญ ซึ่งในบางครั้งต้องอาศัยคนทอดเพียง 1-2 คน เพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอในการทอด เพื่อลดการสูญเสียจากการแปรรูป

4. ด้านการตลาด ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้ทางกลุ่มไม่สามารถขยายกลุ่มผู้บริโภคให้กว้าง และระดับของกลุ่มผู้บริโภคให้สูงขึ้นได้เท่าที่ควร ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลประเด็นได้ดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์ (Product) ของทางกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยังมีบรรจุภัณฑ์ที่ทางกลุ่มใช้คือถุงพลาสติกใสในการบรรจุเป็นผลให้แสงแดด และความร้อนส่งผลให้อายุการเก็บรักษาไม่ได้นาน เมื่อเปลี่ยนการบรรจุแบบถุงฟรอยด์อัดในโตะแทนทำให้เพิ่มต้นทุน

2) ราคา (Price) เนื่องจากกำลังการผลิตและต้นทุนการผลิตของกลุ่มที่มีสูง เมื่อเทียบกับปริมาณผลผลิตที่ได้ ทำให้กลุ่มจำเป็นต้องจำหน่ายในราคาสูงกว่าท้องตลาด

3) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) เนื่องจากกลุ่มอาศัยสมาชิกในการแนะนำสินค้าโดยการบอกต่อและฝากขาย

4) การส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) กลุ่มไม่ได้ทำการโฆษณาสินค้าผ่านสื่ออื่นๆ นอกจากการออกร้านแสดงสินค้าตามงานต่าง ๆ

2) ศักยภาพ และข้อจำกัดกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย

ศักยภาพกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย

1) การมีส่วนร่วม กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยการจัดการของคณะกรรมการสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด ที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกกลุ่มเข้ามาดำเนินการบริหารจัดการเป็นที่ยอมรับของสมาชิกของสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด เนื่องจากสมาชิกมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นำกลุ่มของตน

2) ผู้นำ กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย อาศัยการบริหารจัดการในรูปแบบบริษัทที่มีผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการมีระดับการศึกษาที่สูงได้รับการคัดเลือกจัดจ้างจากคณะกรรมการบริหารสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง มุ่งงาน

3) เป้าหมาย กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย โดยสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด มีแหล่งวัตถุดิบที่สามารถขอความร่วมมือจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม เห็นได้จากการจัดการกลุ่มได้นำอุดมการณ์ และแนวทางของสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด มาเป็นแนวทางในการจัดการให้กลุ่มเข้าสู่การแข่งขันในรูปแบบธุรกิจ เป็นศักยภาพที่ดีข้อหนึ่งของกลุ่มในการจัดการให้กลุ่มสามารถดำเนินธุรกิจการแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบปรุงรส

4) ประเมินผล จากการที่กลุ่มได้ทำการทดสอบตลาดในการจำหน่ายสินค้าของทางกลุ่มประสบผลสำเร็จในระดับที่พอใจทำให้กลุ่มมีการขยายการลงทุนมากขึ้นซึ่งทางกลุ่มมีความพร้อมในหลายๆด้าน ที่สูงกว่า กลุ่มอื่นๆในชุมชนจึงทำให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มขึ้น

ข้อจำกัดกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย

กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย เน้นหลักอุดมการณ์ของสหกรณ์เป็นแนวในการสร้างกรอบความคิด การวางแผน การสร้างแนวทางที่มาจากสมาชิกสหกรณ์โดยผ่านทางคณะกรรมการซึ่งมาจากสมาชิกสหกรณ์ ในการจัดการแบบบริษัท และคณะกรรมการที่ต้องให้ความคิดเห็น ทำให้ขาดความคล่องตัวในการจัดการที่ดี

การจัดการเงินทุนของกลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทรายขาดความคล่องตัว เนื่องจากต้องมีการตัดสินใจร่วมกับคณะกรรมการ และสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด การตัดสินใจในการลงทุนด้วยการกู้เงินจากแหล่งที่สหกรณ์เคยได้รับการสนับสนุน ซึ่งกลุ่มไม่มีการจัดทำกำหนดระยะเวลาในการคืนทุน และความสามารถในการคืนทุน การจัดการเงินทูลดังกล่าว ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนกลุ่มจึงหยุดกิจการใน พ.ศ.2545

5.2 อภิปรายผล

การทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง “ศักยภาพการจัดการของกลุ่มแม่บ้านแปรรูปมันฝรั่งอำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่” เพื่อเป็นแนวทางพื้นฐานของการพัฒนาและแก้ไขปัญหในการสนับสนุนส่งเสริมการแปรรูปมันฝรั่งให้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไปจากการศึกษาพบว่า การจัดการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ได้อาศัยแนวคิดการจัดการทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ ซึ่งเน้นจากการ “ช่วยเหลือและชี้แนะ” จากประธานกลุ่ม ผู้รู้ภายในชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพลิน (2540) กล่าวว่า การ

ดำเนินการสนับสนุนการจัดกลุ่ม และพัฒนาสตรีสหกรณ์มิได้กระทำโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ เท่านั้น หากยังมีหน่วยงานอื่นด้วย ในการจัดการกลุ่มต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิก จึงเป็น ประโยชน์ต่อกลุ่ม ซึ่งในทำนองเดียวกันที่ ภูมิธรรม (2540) อ่างใน ศักดิ์ชัย (2545) กล่าวว่า การมี ส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของ ตนเอง จัดการควบคุมการใช้การกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกสังคมและ ได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปแบบของการตัดสินใจ กำหนดชะตาชีวิตของ ตนเองอย่างที่ท่านเองต้องการ และส่วนประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือ ผู้นำ

ในทำนองเดียวกันพิสมัย (2528) ได้สรุปความหมาย ของผู้นำหรือหัวหน้านั้นเป็นสมาชิก กลุ่มที่มีบทบาทสำคัญกว่าผู้อื่นในด้านการนำผู้อื่น และการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุ จุดมุ่งหมายของกลุ่มที่ได้ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของการยอมรับของสมาชิกกลุ่มด้วย

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจริญแม่ครัว มีผู้นำแบบมุ่งงานและมุ่งคนเป็น ใหญ่ มีภาวะผู้นำที่มีความรับผิดชอบสูง สามารถนำสมาชิกกลุ่มให้ปฏิบัติตามตามนโยบาย มีส่วน ร่วมในการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ความคิดใหม่ๆ ทรศนะ ตนเองอย่างชัดเจน ทำให้สมาชิกเข้าใจ และต้องการร่วมมือเพื่อให้งานสำเร็จลง และนอกจากนี้ผู้ที่ เป็นประธานกลุ่มได้มีการติดตาม กำหนดตารางทำงาน ตรวจสอบความก้าวหน้าของงานเสมอ สมาชิกอาจไม่ชอบวิธีการที่ผู้นำใช้ในการทำงาน แต่กลุ่มมักจะให้ความเคารพ เนื่องจากผู้นำจะผลัด คับงานในสถานการณ์ที่ยากลำบากให้สำเร็จลงได้

จากการศึกษาพบว่า สินค้าของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจริญแม่ครัว เป็นสินค้าที่ได้รับการ ยอมรับจากชุมชน โดยได้รับการคัดเลือกให้เป็นสินค้า หนึ่ง ตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์ ในปี 2546 ประกอบกับข้อมูลที่กรรมการฝ่ายการตลาดให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าของกลุ่มไว้ว่า สินค้าเป็นที่รู้จัก ในชุมชน และได้รับการยอมรับ เนื่องจากได้รับโอกาสในการแสดงสินค้า เป็นการขยายตลาดระดับ ท้องถิ่นให้มากขึ้น ทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน ทำให้กลุ่มมี ศักยภาพการจัดการที่ดี สามารถดำเนินธุรกิจแปรรูปทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ชาดิชาย อ่างโดย กมลลักษณ์ (2545) กล่าวว่า ศักยภาพขององค์กรชุมชนในการจัดการกองทุน หมุนเวียน พบว่า ควรต้องเริ่มต้นจากภายในชุมชนเอง องค์กรภายนอกจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ ก่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ชุมชนเท่านั้น อีกทั้งได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศักยภาพขององค์กรชุมชนในการบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนอย่างมี ประสิทธิภาพนั้น คือ ควรต้องเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยชุมชนเอง เลือกตั้งคณะกรรมการเอง เพื่อ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกลุ่มสมาชิก ในการเข้าไปบริหาร จัดการกองทุน องค์กรภายนอกจะต้อง

เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อเข้าไปให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ และพัฒนาส่งเสริมขีดความสามารถในด้านการบริหาร จัดการกองทุนตามความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละชุมชน

นอกจากนี้ จะเห็นได้จากการบริหารจัดการของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ประสบความสำเร็จ เนื่องจากความมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว ซึ่งสอดคล้องกับกมลลักษณ์ ดิษยนันท์ (2545) กล่าวว่า ศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เริ่มจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชน และได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศักยภาพขององค์กรชุมชนในการบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้นคือ ควรต้องเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยชุมชนเอง เลือกตั้งคณะกรรมการเอง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกลุ่มสมาชิก ในการเข้าไปบริหาร จัดการกองทุน องค์กรภายนอกจะต้องเข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อเข้าไปให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ และพัฒนาส่งเสริมขีดความสามารถในด้านการบริหาร จัดการกองทุนตามความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละชุมชน

นอกจากนี้ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัวยังวางแผนการทำตลาดที่ มุ่งกลุ่มผู้บริโภค ระดับล่าง และผู้บริโภคในชุมชนอาศัยการควบคุมการผลิตจากปริมาณการจัดจำหน่าย จะทำการผลิตเพื่อจัดจำหน่ายให้อยู่ในระยะเวลาสั้นๆ เนื่องจากกลุ่มทราบว่ามีข้อจำกัดในเรื่อง ทุนหมุนเวียน คุณภาพสินค้าและอายุของสินค้า กลุ่มและขนาดของผู้บริโภค เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตแต่อย่างไรก็ดี ข้อจำกัดเหล่านี้ก็ส่งผลดีให้กลับกลุ่มที่จะสร้างความแข็งแกร่ง และประสบการณ์อย่างต่อเนื่องและมั่นคงไม่เติบโตรวดเร็วจนเกินไปส่งผลให้ กลุ่มได้มีเวลาแก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับสถานการณ์ของตลาดสินค้าแปรรูปมันฝรั่งในท้องถิ่น

กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด มีการตัดสินใจในการลงทุนด้วยการกู้เงินจากแหล่งที่ สหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด เคยได้รับการสนับสนุน ซึ่งทำให้กลุ่มต้องใช้ระยะเวลาในการคืนทุน ในช่วงที่ค่อนข้างนาน การจัดการเงินทุนของกลุ่มจึงเกิดปัญหาเงินลงทุน และเงินหมุนเวียนของกลุ่มขาดความคล่องตัว รวมทั้งมีการขยายโรงงานหรือสร้างอาคาร โรงงานใหม่ ทำให้การวางแผนที่จะกู้เงินเพื่อจัดการกลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนการกู้ยืมเงินในการดำเนินการในปีต่อไป กลุ่มสตรีสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด จึงหยุดกิจการในปี พ.ศ.2545

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการผลการวิจัย เรื่อง “ศักยภาพการจัดการของกลุ่มแม่บ้านแปรรูปมันฝรั่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยมีความคิดเห็นบางประการซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ ต่อกลุ่มองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และสนับสนุนจัดทำแผนขององค์กร หน่วยงานนั้น รวมไปถึงอาจเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การจัดการด้านบริหารจัดการ หน่วยงานต่างๆ เช่น ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์ที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แฝกใหม่ และกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ควรเพิ่มแนวทางสนับสนุนด้านการตลาดที่เน้นกลุ่มตลาดให้ชัดเจน เพื่อให้การขยายตลาดไปพร้อมๆ การเพิ่มศักยภาพขีดความสามารถของกลุ่มในด้านการผลิต

2. การจัดการด้านการบรรจุภัณฑ์สินค้า หน่วยงานต่างๆ เช่น ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์ที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แฝกใหม่ และกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ควรมีการวิจัยเพื่อให้บรรจุภัณฑ์ของการผลิตภัณฑ์การแปรรูปให้มีแรงดึงดูดใจ หรือให้ได้มาตรฐาน เพื่อโอกาสทางการแข่งขันในตลาดท้องถิ่น

3. กลุ่มที่มีการรวมตัวเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปสามารถออกสู่ตลาด ควรมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาแนวทางการตลาด ทั้งนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของการขยายการผลิต

5.4 ข้อเสนอในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. รูปแบบทางการจัดการตลาดของสินค้าแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบปรุงรส
2. แนวทางในการการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบปรุงรส
3. รูปแบบการจัดการของกลุ่มแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบปรุงรสที่ประสบความสำเร็จ
4. คุณลักษณะของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปมันฝรั่งทอดกรอบปรุงรส